Anul V. Nrul 3 — Prețul unui exemplar 3 Lei — Timisoara 25 Ian. 1931

Svastica Banatului

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE

De sub presidenția D-lui A. C. CUZA.

ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari și muncitori Lei 160 | Pentru bănci și fabrici . . Lei 500
Pentru intelectuali . . . . „ 250 | Abonament de sprijin . . . „ 1000
Jugoslavia 260 Dinari | America 4 Dolari

Director-proprietar: ALEXANDRU ȚIERANU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: TIMIȘOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.

Izbânda apropiată a L. A. N. C.

—„Prin adevăr, pe cale legală“.—

Cari sunt puterile de luptă ale L. A. N. C.?

ADEVĂRUL ȘI LEGEA.

Propovăduim tuturor—și celor de sus și celor de jos—*adevărul.*

FĂȚIȘ!

Cerem dela cei de sus, pentru toți: ca adevărul să se prefacă în lege.

Intrebăm:

Avem noi dreptul să propovăduim adevărul și să cerem ca legea să-i dea ființă: sau nu?

Dar care adevă ?

Adevărul: că nația românească este amenințată în existența sa prin parazitismul j danilor, cari au cupr ns toate izvoarele ei de hrană—pământuri, păduri, comerț, meserii, industrii, orașe—cu excluderea românilor băștinași.

Adevărul: că după ce jidanii prin surprindere și cu ajutorul „part delor“, au pus mâna pe toate avuțiile țărei, ei amenință acum cultura și conducerea politică a nației românești, pentru că numai ei au bani ca să se țină de carte.

Adevărul: că „partidele“, nu voesc să vadă, sau nu văd primejdia—din cauza partizanilor amestecați cu jidanii în toate afacerile—și pregătesc astfel înstrăinarea progresivă a pământului românesc, care mâne va fi stăpânit pe deplin de jidani, ca o adevărată Palestină a lor.

Adevărul: că stăpânirea banilor jidănești, ai „Capitalismului internațional“, cum îi zic ei, se întinde mereu, ocupând România, pe când românii, și guvernul și oamenii, au ajuns în cea mai neagră sărăcie, și stare de adevărată rușine, mai rău de cum au fost vreodată sub Turci.

Este acesta *adevărul,* sau nu?

Să vină cineva, și să spună, că NU!

Dar dacă adevărul acesta—de care sufere o nați e întreagă—nu se poate tăgădui de nimeni, și totuși se nesocotește de toți acei care au puterea guvernului în mânele lor—ce avem noi de făcut?

Desigur:

Să formăm conștiința națională a celor cari pier, și să ne ridicăm cu toți i, chemând la datoria lor, pe acei cari ne lasă astfel să pierim.

Sau poate, că nu avem nici dreptul acesta: să cerem ca *legea* să apere existența primejduită a nației românești?

* * *

„Prin adevăr, pe cale legală“.

Aceasta este îndrumarea statornică a L. A N. C., de la care ea, ca organizație, nu s'a abătut nici un moment, în curs de opt ani împliniți, de când a fost constituită, în ziua de 4 Martie 1923.

In timpul acesta, s'au întâmplat numeroase izbucniri violente—în afară de lege—pornite din rândurile nației românești desnădăjduite: văzând că nimeni nu-i apără existența pe cale legală.

E, tocmai! Aceste izbucniri violente, fatale, în starea de azi—prevestind turburări și mai grave în viitor—L. A. N. C. voește să le înlăture: prin aplicarea programului său, care dă deplină satisfacție intereselor românești.

Așadar:

In principiul ei însuși — prin doctrina și programul său — L. A. N. C. este o organizație de ordine.

Da! *De ordine:* prin legi, cari să apere existența românilor!

Sau poate că este cineva ca să conceapă și să justifice o *„stare legală“*: în care românii să piară, și numai jidanii să poată trăi?

De-aceia, noi din L. A. N. C. *nu ieșim din lege*—după cum ar voi să ne vadă jidanii.

„Pentru că noi știm că legea „— până la urmă — va trebui să „apere existența românilor: când „va fi scoasă, prin noi, din ghia„rele „partidelor“, unite cu ji„danii“.

De-aceea, noi nu participăm la violențele, cari se produc — dar nici nu ne ridicăm împotriva lor: ca „apărători ai ordinei«.

Pentrucă „ordinea de azi“, este numai anarhia partidelor susținând parazitismul jidănesc, de care pierim.

Dacă românii, aduși la desnădejde, se apară prin violențe, ce să li spunem? Când nimeni nu li apără existența prin legi.

De-aceea, să se gândească bine guvernanții acestei țări, din „partide“ — atât de vinovați — cari în momentul acesta, cu jidanii lor, socotesc după „conspirații antisemite“, amenințătoare a „ordinei“.

CARE ORDINE?

Nu poate să existe decât o singură adevărată ordine în România:

Ordinea în care românii să poată trăi!

Această adevărată „ordine românească“, nici un român nu va veni să o turbure.

Dar până atunci? Să ne așteptăm, ferească Dumnezeu, și la mai rău!

Iar dacă ar fi să fie — ceea ce nu noi dorim — atunci să va înțelege, prea târziu, ce spunem azi, când nu ne aude nimeni:

L. A. N. C. este singura garanție a ordinei Statului, pentrucă voește să înlăture prin lege, cauzele cari o turbură.

De-aceea credem în „izbânda apropiată a L. A. N. C.“

A. C. CUZA

Din „Apărarea Națională“ Iași, No. 2 din 1931.

Agricultura

Legea cametei și Banca Națională.

Sânt atâția ani de zile, de când *luptăm contra cametei,* denunțând opiniei publice, tot jaful la care se dedau camatarii zugrumând populația dela orașe și mai cu seamă dela sate.

Am arătat că țăranii plătesc crâșmarilor și altor comercianți jidani de prin sate, o camătă infamă, care se urcă la 15 la sută pe lună.

Denunțarea aceasta și alarma dată de noi a avut ca efect trezirea conștiinței oamenilor buni și de treabă din țara asta, care au pretins politicianilor silindu-i *să vină c'o lege împotriva cametei.*

In lupta dusă de noi, pe această chestiune, am arătat însă că marele vinovat și marele cămătar, este așa numită *Bancă Națională.*

Am spus că aceasta este o bancă particulară, ca oricare alta și nu are nici o legătură cu națiunea românească.

Ca și banca Moldovei, a Craiovei, a Daciei, etc. cari n'au nici o legătură cu națiunea românească a Moldovei, a Craiovei etc, decât specula și cămătoria ,— tot asemeni și Banca zisă Națională a României n'are de fapt nici o legătură cu națiunea României, decât pentru a o zugruma prin camătă și uzură.

Căci ce fel de Bancă Națională a României poate fi când *cel mai mare acționar al ei, este un jidan. iar acțiunile ei, peste 60 la sută sunt în mâinele jidanilor*

Ce fel de Bancă Națională a României este aceasta, care prin mijlocirea băncilor și a bancherilor jidani, zugrumă populația românească calicind-o și istovind-o?

Ce fel de Bancă poate fi aceasta, când ea nu împrumută pe agricultori?

In ori care altă țară, Băncile Naționale au un alt rol de cât cel arătat mai sus.

Sânt bănci străine cari trimit bani în țară la noi cu un procent *de 2 și trei la sută,* iar banca zisă Națională a României, la un procent *îndoit, întreit și împătrit* mai mare.

Prin urmare chiar dacă legea cametei se va vota, *noi nu încetăm campania, pentrucă, legea aceasta este făcută de politicianii, care sunt în solda jidanilor și știm mai din nainte, că politicianii sânt siliți să apere Banca Națională, ai cărei solvenți, sânt.*

In plină anarhie.

Din comuna Rudna ni se comunică un caz de ilegalitate și abuz cum rar s-a mai pomenit pe la noi.

Inainte de a descrie cele întâmplate, reamintim cetitorilor, că în gazeta noastră mereu s-a accentuat, că anumite elemente străine, din funcțiile publice, nu consideră România, de ceva serios, ci o cred de un așezământ vremelnic, trecător, în care „puturosul valah“ e pus de stăpân, dar nu știe să stăpânească. Pentru acești dușmani ai României Mari, legile noastre sunt făcute numai ca ei să aibe de ce să-și bată joc, iar „puturosul valah“ să le fie servitor la toate petrecerile și ilegalitățile ce le săvârșesc și nu are dreptul de a cârti nici măcar cu un singur cuvânt

Să trecem la cele petrecute în Rudna:

Primpretorul Fleissig, „rumun veritabil“ a aranjat o vânătoare pe terenul „Regal“ din Rudna. Interesant este obrăznicia cu care un slujbaș public se folosește de numele casei Regale, pentru a c o p e r i r e a matrapazlâcurilor sale, când vânează pe *un teren fără arendaș legal,* care nu are nimic comun, cu Casa Regală.

Dar nu numai atât.

Ar fi prea mică călcarea de lege trebue făcută cu coarne:

A învitat la aceasta vânătoare și câțiva oaspeți din Iugoslavia cetățeni sârbi, cari au tras apoi și un strașnic chef, și salve de armă prin satul Rudna.

Plină anarhie!

Pentru Fleissig nu este graniță, nu este lege, nu este nimic!

Cerem domnului Primprocuror să se sesizeze din oficiu, despre acest fapt și să deschidă acțiune publică contra vinovatului care a adus cetățeni străini la vânătoare, contravenind la Legea Vânătoarei,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

care zice că cetăţeni străini pot vâna în România, numai cu aprobarea Ministerului.

Ce e un ministru de domenii, din România, pentru un primpretor, cum este, de exemplu, dl Fleissig.

Rugăm pe domnul Prefect Dr. Boleanţu, să-l aibe în vedere.

A. Ţieranu

Reflexiuni la articolul „Destul".

Mult stimate D-le Ţieran,

Intâmplător, fiind în Timişoara, mi-a ajuns în mână *Svastica Banatului* No. 41, din 7 Dec.

Am cetit articolul de fond „Destul", iscălit de D-Voastră, am meditat şi câştigat două convingeri.

Una că D-Voastră aveţi *perfectă dreptate* şi a doua *că ceva nu e în ordine în biserica noastră* şi nimenea din eparhia aceasta nu are cutezanţa de a spune un singur cuvânt de critică. Şi e explicabil. Suntem toţi săraci, trăim dintr'o brumă de pâne, pe care o avem după studii îndelungate, îngropaţi acì la margine şi când am ridica capul — cei atotputernici arhiereul şi camarila „ne-ar rade", cum se spune de obiceiu. Deci n'avem decât o singură cale: să tăcem şi să răbdăm... Dar până când? Quo usque tandem...?

D-Voastră aţi aruncat sorţii. D-Voastră aveţi o gazetă, D-Voastră aveţi o independenţă şi nu atârnaţi cu familia de aceste Caiafe, D-Voastră puteţi să scrieţi şi să sbiciuiţi jalea din biserica noastră.

Biserica noastră este azi neputincioasă. Ea nu se sbate numai într'o stare generală de letargie, ci a trecut din această stare în una de decadenţă şi desorganizare completă.

Aici ne-au adus chiriarhii cari, drept spuneaţi D-Voastră, se ocupă numai de interesele lor personale, de traiu bun şi tihnit, de acumularea comorilor pământeşti şi prea puţin de ridicarea prestigiului bisericei, pe care o ocârmuesc în numele lui Messia.

Ce să facem noi cei dela margini, când vedem această nepăsare şi abatere condamnabilă a chiriarhilor? Dela cine să primim un sfat, pe cine să urmăm?

Ideologia nefericită de după răsboiu, durere, a aflat un nespus de mare echou în biserică, mai ales la noi, la ortodocşi. Noi credem că suntem trimişii lui Dumnezeu pe pământ şi, în calitate de reprezentanţii bisericei dominante, n'avem nimic de făcut, totul să ne vină „mură în gură".

Ce să faci? E doar strict că dela cap se strică peştele. Nu e capul bun, nu este la culmea chemării sale, nu poate purta nici extremităţile, cari devin din ce în ce mai atrofiate până ce ajunge la o absolută nelucrare şi paraliză generală, — care are ca consecinţă *degenerarea religioasă şi morală.*

Bisericile ne sunt goale, prestigiul preotului e redus la zero, sfatul lui nu mai este ascultat, fiindcă nu mai are un cap cu prestigiu, nu are un conducător, care să fascineze — şi să fie adevărat păstor — care-şi dă capul pentru turma sa.

Am intrat într'o desorganizare păgubitoare bisericei din teritorile alipite şi probabil că tot aşa va fi şi în Vechiul Regat, la noi, durere aşa este. Dăm tot îndărăpt — căci ne lipsesc oamenii mari: un *Şaguna*, un *Popazu* ş. a. m. d.

In loc să profite biserica ortodoxă de Unirea sfântă a tuturor Românilor, ea a regresat în toate privinţele.

Ştiţi ce era biserica noastră din Ardeal şi Banat înainte de răsboiu? Era focarul dragostei adevărate dintre fraţi, era tribuna luptelor noastre de apărare, era altarul nădejdelor noastre de mai bine, era geena focului care ţinea în sufletul poporului nostru făclia credinţei şi scânteia de apărare împotriva publicului vrăjmaşilor. Şi poporul ascultà, căci păstorii erau alături de turmă.

Azi păstorul merge la moară, ori la moşie, ori la pădure ori la via sa, iară turma să risipeşte, au întrat lupii în ea şi o decimează.

Până când, până unde, de unde acest rău?

Vom răspunde într'o scrisoare viitoare, dacă DVoastră, Domnule Director, veţi binevoi a deschide coloanele ziarului DVoastră acestor crâmpeie, provocate şi încurajate de articolul D-Voastră: „Destul".

Preotul dela margine.

Scrisori dela cetitori

Despre o obrăsnicie jidovească

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Domnule Director, subsemnatul Vă rog să publicaţi în preţiosul D-Voastră ziar, cele ce urmează:

Intr'o seară am avut ceva treabă în casa opticianului Doboş, din strada general Foch. Jidanul Doboş, văzându-mă, s-a aruncat asupra mea cu o sumedenie de înjurături triviale şi obraznice, iar la fine, neştiind ce să mai spună mi-a strigat: *oláh utonálo* (bandit valah). Nu am avut nimica cu acest jidan, care urăşte de moarte tot ce este românesc şi în sufletul lui Talmudic cuvântul de „olah" este cea mai grozavă insultă, asemenea specimine trăiesc în România Mare. Eu nici nu sunt român de naţionalitate. Pe Jidan l-am dat în judecată.

Primiţi etc...

P. C.

Rugăciune

„Cu umilinţă ne'nchinăm lui Hristos
Şi viaţă lungă urăm iubitului nostru [Rege"

E rugăciunea ori cărui pios
Ş'a tot românului de aceeaş lege.

Intăreşte Doamne Naţiunea
Şi scap'o pe ea din păcatul
Jidanilor, ce-au năpustit în ea
Ca lăcustele înfometate, în tot locul."

Ajută-ne Puternice să vedem iară
Scumpa noastră ţară tare
Iubită înăuntru. stimată 'nafară
România Românilor, *România Mare.*

Gh. V. Stroescu
Pucioasa

Informaţiuni.

Cooperatiste. 1. Secţia III-a Regională din Timişoara s'a desfiinţat pe ziua de 1 Ianuarie 1931.

2 Rolul Secţiei Regionale a trecut conform legei asupra Uniunei de cooperative Banatul care funcţionează deja în acelaş local, unde a fost Secţia Oficiului Coop. Str. Romulus No. 28.

3. Oficiul Naţ onal al Coop. Române a detaşat ca Director al Uniunei pe Dl. Inspector Gh. Calmuc

Asemenea a detaşat la aceasta Uniune şi următoarele organe de control:
Inspector Dl. Gh. Costescu.
Subinspector Dl. N ţă.
Subinspector Dl. Erena.
Inginer Silvic Dl. Inspector V. Mârza.
Inspector agronom Dl. I. Stanomir.
Ca advocat al Uniunei este delegat Dl. P. V şoianu.

4. Toate unităţile cooperative cari au înaintat actele la timp au fost înscrise în Uniunea Banatul care are Judeţele, Hunedoara, Arad, Timiş-T. Severin şi Caraş

5. Uniunea Banatul anunţă toate unităţile cooperative că li s'au expediat instrucţiunile şi formularele de bilanţ.

6) Cooperativele ce n'au contabili se pot adresa Uniunei.

•

Preoţii ort. din dieceza Aradului, de 4 luni de zile nu au primit salarul. Rugăm pe P. S. S Grigore să intervină, ca aceasta anomalie să se sisteze imediat, având în vedere că acest haos numai în dieceza Aradului domineează.

Cu ce să plătească preoţii întreţinerea copiilor lor la şcoli?

Acolo nu se aşteaptă 3—4 luni, ci se cer banii înainte.

*

Balul ziarului „VESTUL". Redacţia ziarului „Vestul" aranjeaza pentru seara zilei de 14 Februarie în saloanele Cercului Militar-Civil Timişoara un mare bal sub patronajul Dlui Ministru Sever Bocu. Pregătirile ce se fac ne îndreptăţesc să credem că acest bal va constitui adevărata surpriză a sezonului pe întreaga graniţă de vest. Cei ce n'au primit invitaţii sunt rugaţi să se adreseze ziarului „Vestul" Timişoara Piaţa Unirii, 16.

*

Rugăm insistent pe onor. abonaţi să plătească abonamentele restante, în timpul cel mai scurt.

Cine nu are suma întreagă să plătească deocamdată numai o parte.

Cei cari nici la repetatele noastre sol citări nu-şi vor face datoria sau nu vor dovedi nici măcar bunăvoinţa de a o face, vor fi daţi în judecată şi vor avea spese inutile numai şi numai din cauza nepăsării lor.

Poşta redacţiei.

D-lui Pavel Popescu, str. Moldovei. Adresa d-voastră nu se publică în ziar, pentrucă asemenea lucruri au caracter confidenţial. S'a înaintat Marelui Stat Major al Armatei.

Judecătoria ocolului rural Ciacova.

No. G. 1489/5/1930.

PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIE

Subsemnatul esmis judecătoresc aduc la cunoştinţă publică că în urma decisului No. G. 1489/4/1930 al judecătoriei rurale Ciacova în favoarea urmăritorului Ioan Murariu repres. prin Dr. Iliu Luchici pentru suma de 110.000 lei, Casa de Păstrare din Sag repres. prin Dr. Tiberiu Gruescu pentru suma de 10.000 lei capital şi accesorii def ge termen pe 30 Ianuarie 1931 la oara 3 p. m. în comuna Pădureni No. casei 174 pe când şi unde se vor vinde mobile şi anume: aranjamente de cameră, 1 jiradă de paie şi alte obiecte secvestrate, suprasecvestrate şi preţuite în valoare de 13.000 lei.

Ciacova la 30 Decemvrie 1930.

esmis judecătoresc.
indescifrabil.

Tribunalul Timiş Torontal Secţia I.

No. 111/930

EXTRAS

Din registru asociaţiunilor recunoscute persoane juridice. Numărul de ordine 251. Titlul sau denumirea persoanei juridice. Asociaţiunea Meseriaşilor Comercianţilor şi Muncitorilor Români din Timişoara. Obiectul şi scopul. Asociaţiunea este a promova interesele culturale spirituale, profesionale, economice şi financiare a membrilor săi. Sediul centralei şi a sucursalelor Timişoara Data constituirei anul 1929 luna Decemvrie ziua 16. Actul pe temeiul căruia s'a obţinut personalitatea juridică. Sentinţa No. 111/1930 din 17 Octomvrie 1930 a Tribunalului Timiş-Torontal Secţia I-a. Numele profesiunea domiciliul şi naţionalitatea persoanelor ce compun org. de direcţiune şi administraţie. Preşedinţi de Onoare Ioanichie Neagoe, Simeon Baboş. Preşedinte executiv Petru Petrovici. Vice preşedinţi Ioan Antonescu, Simeon Guţu Secretar Nicolae Iancu. Casier Luca Bugariu. Cenzori Ioan T. S. Cocora, Petru Marchiş. Membrii în comitet Ştefan Vulpe, Iulius Vulpe, Ilie Stănişi, Todor Iancu, Gheorghe Crâsta, Petru Zorlenţan, Ioan Cărăbaş, Constantin Fara, Petru Gall, Petru Andrei, Nicolae Berean, Ştefan Bogdan toţi de naţionalitate română domiciliaţi în Timişoara. Timişoara la 11 Decemvrie 1930. Pentru conformitate, Grefier Mioc m. p.

CINEMA:

CINEMATOGRAFUL CAPITOL
Dela 23 Ianuarie 1931 Marele film cu dialoguri româneşti!

PRADA PARAMOUNT

cu celebrii artişti
IANCOVESCU — POLA ILIFRY — CLARA BOW
CHARLES ROGERS
Plin de dansuri, cânteci.
Monopol: Paramount—Bucureşti

CINEMATOGRAFUL APOLLO
Dela 23 Ianuarie 1931.
Marele film sonor şi vorbitor

NUNTA ALBA

Excelentă dramă din viaţa socială cu
BILLIE DOVE — ROD LA ROQUE
Monopol: Concordia-Film Braşov.

Tiparul Tipografiei Diecezane Aarad.